

VARHAISKASVATUSMAKSUJEN MÄÄRÄYTYMINEN 1.8.2026 ALKAEN

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut on sidottu indeksiin varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) 16 §:n perusteella. Indeksitarkistukset tehdään kahden vuoden välein. Laissa säädetään mm. varhaiskasvatuksesta perittävän maksun määräytymisestä sekä varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen määräytymisen perusteena olevista tuloista. Maksut määräytyvät perheen koon ja tulojen mukaan prosenttiperusteisesti.

Perheen koko

Perheen kokona otetaan huomioon yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sekä heidän kanssaan samassa taloudessa asuvat molempien alaikäiset lapset.

Jos lapsen huoltajat asuvat eri osoitteissa, mutta lapselle järjestetään varhaiskasvatusta vain yhdessä kunnassa, määrätään maksu sen perheen tulojen perusteella, jonka luona lapsi on kirjoilla. Mikäli lapsi käyttää varhaiskasvatustaloustaloutta vain asuessaan sen huoltajan luona, jossa ei ole kirjoilla, niin maksu määrätään tämän perheen tulojen mukaan. Jos lapselle järjestetään varhaiskasvatusta kahden kunnan alueella, on maksu määrättävä erikseen molemmissa kunnissa.

Perheen tulot

Perheen tuloja ovat varhaiskasvatustaloustaloutta käyttävän lapsen, hänen vanhempansa tai muun huoltajansa sekä heidän kanssaan yhteistaloudessa avio- tai avioliitossa elävän henkilön tulot. Tuloiksi luetaan veronalaiset ansio- ja pääomatulot, lomarahat sekä verosta vapaat tulot. Lasten tuloja voivat olla esim. perhe-eläke, korkotulo, elatusapu tai -tuki. Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon suoritettut elatusavut ko. perheen ulkopuolisille lapsille sekä tosiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset.

Varhaiskasvatusmaksu määrätään toistaiseksi tai määräajaksi joko todettavissa olevien tai arvioitujen tulojen perusteella. Metsätulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7§:n 3 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla.

Tuloina ei oteta huomioon lapsilisää, vammaisuuksista annetun lain (570/2007) mukaista etuutta, kansaneläkelain (568/2007) mukaista lapsikorotusta, opintotukilain (65/1994) mukaista opintotukea, asumistukea, tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja, sotilasavustusta, rintamalisää, toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista ylläpito-korvausta, julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) mukaista kulukorvausta, opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia, perhehoidon kustannusten korvauksia eikä lasten kotihoidon tukea (19.12.2017/961) (**joustava ja osittainen hoitoraha otetaan huomioon**).

Kuukausimaksu

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu peritään kuukausimaksuna enintään yhdeltätoista kuukaudelta toimintavuoden aikana. Toimintavuosi alkaa 1.8. ja päättyy 31.7. Maksuton kuukausi (heinäkuu) edellytyksellä, että lapsi on aloittanut varhaiskasvatuksessa ennen edellisen vuoden syyskuun ensimmäistä päivää. Oikeus maksuttomaan kuukauteen säilyy muutettaessa kunnasta toiseen.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu lasketaan perheen yhteenlasketuista bruttotuloista. Alin perittävä maksu ensimmäisen lapsen kohdalla on 32 euroa.

Perheen koko, tulorajat, maksuprosentit ja vähimmäisbruttoreajat korkeimmalle maksulle 1.8.2026 alkaen ovat:

Perheen koko, henkilöä	Tuloraja euroa/kuukausi	Korkein maksuprosentti %	Korkein maksu, jos tulot ovat korkeammat kuin
2	4369	10,7	7495
3	5635	10,7	8761
4	6399	10,7	9525
5	7163	10,7	10289
6	7925	10,7	11051

Jos perheen koko on suurempi kuin kuusi, lisätään maksun määräämisen perusteena olevaa tulorajaa 295 eurolla kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta.

Esimerkiksi 4-henkisen perheen (molemmat huoltajat ja kaksi alle kouluikäistä lasta) lasten varhaiskasvatuksen maksut määräytyvät seuraavasti:

Perheen bruttotulo kuukaudessa 6699 € - 6399 € (taulukon mukainen tuloraja) = 300 €, josta 10,7 % on 32 €/kk.

Perheen ensimmäiseksi lapseksi katsotaan lain mukaan aina nuorin varhaiskasvatuspalveluja käyttävä lapsi. Perheen nuorimman lapsen kokoaikaisesta varhaiskasvatuksesta perittävä ylin kuukausimaksu on 1.8.2026 alkaen enintään 335 euroa. Ikäjärjestyksessä seuraavasta kokoaikaisesta varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta voidaan määrätä maksu, joka on enintään 40 % nuorimman lapsen maksusta eli enintään 134 euroa kuukaudessa. Kustakin seuraavasta lapsesta määrättävä maksu on enintään 20 prosenttia nuorimman lapsen maksusta. Määrättäessä perheen muiden kuin nuorimman lapsen maksua käytetään määräytymisen perustana nuorimman lapsen laskennallista kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksua.

Mikäli hakija ei ilmoita perheen tuloja kuukauden kuluessa hoidon alkamisesta, peritään varhaiskasvatuksesta enimmäismaksu. Jos tulot ilmoitetaan myöhemmin, maksua ei muuteta takautuvasti, vaan se tarkistetaan tulotietojen mukaiseksi seuraavan kalenterikuukauden alusta. Kunnan varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen määrittämiseksi voidaan käyttää tulorekisterin tietoja asiakkaan suostumuksella. Tulorekisteriä käytetään tietojen tarkistamiseen ja maksun määräämisen tukena esim. palkkalaskelman ollessa vaikeasti tulkittavissa.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksun määritteleminen/tarkistaminen

Maksu määritellään etukäteen varattujen hoitoaikojen perusteella seuraavasti:

Osa-aikainen varhaiskasvatus, enintään 20 h/vko hoitomaksu on 60 % ja yli 20 h/vko, mutta alle 35 h/vko on hoitomaksu 80 % kokoaikaisesta maksusta.

Kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa vähintään 35 h/vko on maksu 100 %. Tilapäisen varhaiskasvatuksen maksut (alle kaksi viikkoa kestävä hoito) ovat edelleen 15 €/pv yli 5 h ylittävästä hoidosta ja 8 €/pv enintään 5 tuntia kestävästä hoidosta.

Asiaksmaksu tarkistetaan, mikäli perheen tulot muuttuvat olennaisesti (+/- 10 %), maksu osoittautuu virheelliseksi, perheen koko tai lapsen varhaiskasvatusaika muuttuu tai voimassa olevat säädökset/päätökset muuttuvat. Muutos tehdään seuraavan kalenterikuukauden alusta. Jos maksun määrittämisestä koskeva päätös on ilmeisesti perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta.

Tietojen muutokset

Perheiden tulee ilmoittaa välittömästi muutokset tuloista, perheen koosta, lapsen varhaiskasvatustarpeesta sekä työpaikka-, osoite- ja puhelinnumeronmuutoksista.

Poissaolojen vaikutus asiakasmaksuun

Maksu peritään kuukausimaksuna, poissaoloja ei hyvitetä.

Poikkeukset:

- jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa varhaiskasvatuksesta koko kalenterikuukauden, maksua ei peritä lainkaan
- jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa varhaiskasvatuksesta yli 10 päivää kalenterikuukauden aikana, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta
- jos lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta muusta syystä koko kalenterikuukauden, peritään puolet kuukausimaksusta
- lapsen varhaiskasvatuksen alkaessa tai päättyessä kesken kalenterikuukauden, alennetaan kuukausimaksua siten, että se vastaa hoitosuhteen voimassaoloaikaa
- lapsen isän ollessa jo varhaiskasvatuksen aloittaneesta lapsesta myönnetyllä isyysrahaudella, ei maksua peritä lainkaan tästä lapsesta eikä lapsella ole oikeutta käyttää varhaiskasvatuspaikkaa kyseisinä päivinä. Isyysrahaudasta johtuvasta poissaolosta on ilmoitettava varhaiskasvatuspaikkaan viimeistään kaksi viikkoa ennen sen suunniteltua aloittamispäivää ja samalla on toimitettava Kelan antama päätös isyysrahasta.

Poissaolosta ilmoittaminen vanhempainrahakaudella 1.8.2022 alkaen.

- **Yli 5 päivää kestävästä poissaolosta ilmoitettava viimeistään kuukausi ennen suunniteltua aloittamispäivää.**

Ns. pitkiä poissaoloja, joista varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee saada tieto kuukautta aiemmin, jotta henkilöstön työvuorot ehditään mitoittaa oikein.

Voivat olla kertaluonteisia tai toistuvia.

- **Toistuvasta 1 – 5 päivää kestävästä poissaolosta ilmoitettava viikko ennen ensimmäisen poissaolon suunniteltua aloittamispäivää.**

Koska kyseessä on jatkuva ja säännöllinen käytäntö, riittää ilmoittaminen viikkoa ennen ensimmäistä poissaoloa.

- **Kertaluonteisesta enintään 5 päivää kestävästä poissaolosta ei ole ilmoitusvelvollisuutta.** Ne eivät ole asiakasmaksulaissa tarkoitetulla tavalla maksuttomia.

Lisätietoja

Lisätietoja varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista saa toimistosihteeriltä

Pihtipudas 040 8600 169